

“Luật Nhà văn”, nỗi lo về trình độ và trách nhiệm

✧ TS. NGUYỄN TRỌNG

Những ngày này, lên mạng tìm “Luật Nhà văn” thì thấy vô vàn những bình luận về việc có những vị trong Quốc hội đề nghị xem xét việc đưa Luật Nhà văn lên chương trình chính thức xây dựng luật và pháp lệnh của Quốc hội khóa XIII. Theo đại biểu Nguyễn Minh Hồng, người đưa ra đề nghị xây dựng luật này, thì những vị có trách nhiệm như Trưởng ban Dân nguyện Nguyễn Đức Trung, Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật Phan Trung đã có đề nghị như vậy (báo Tuổi trẻ ngày 4/11/2011).

Những bình luận trên mạng về “Luật Nhà văn” nói chung là điều cợt.

Điều cợt là không cần thiết, nhưng không thể không suy nghĩ về chuyện này.

Là người dân, ai cũng nghĩ đại biểu

quốc hội (ĐBQH) chắc hẳn phải rất thông tuệ, nhất là am hiểu sâu sắc những vấn đề liên quan đến luật pháp vì Quốc hội là cơ quan lập pháp. Diễn đàn Quốc hội chỉ bàn những chuyện lớn của dân, của nước.

Khi một vị ĐBQH đề xuất xây dựng luật nào đó thì điều đáng hoan nghênh là vị đó đã có tiếng nói của mình hay ít ra cũng là nói lên suy nghĩ của một nhóm người mà suy nghĩ này được vị đại biểu đó chia sẻ. Tuy nhiên, chắc rằng người dân kỳ vọng nhiều hơn ở các ĐBQH.

Trước hết là người dân kỳ vọng vào tri thức về những vấn đề lập pháp của các ĐBQH. Đơn giản vì ĐBQH là những người có quyền lực và trách nhiệm cao nhất trong việc kiến tạo nền pháp luật

quốc gia. Tuy không phải ai cũng am hiểu về khoa học pháp lý, nhưng có lẽ mọi người đều hình dung được là mỗi đạo luật sẽ nhằm điều chỉnh một tập hợp những đối tượng rất cụ thể, được định nghĩa chuẩn xác, không mập mờ, không nhầm lẫn. Vậy khi nói đến “Luật Nhà văn” thì hiển nhiên đối tượng được điều chỉnh bởi luật này phải là các “nhà văn”. Nhưng ai là “nhà văn”? Phải chăng đó là những người có thể hội viên Hội Nhà văn Việt Nam và Hội Nhà văn các địa phương? Nếu chỉ như vậy thì có bao nhiêu vị để Quốc hội cần ra một luật riêng về họ? Nếu mở rộng các đối tượng để có được một tập hợp đồng đảo các “nhà văn” sao cho đáng để có một luật riêng cho họ thì mở rộng sao đây và “nhà văn” là những ai vẫn là câu hỏi nan giải! Chắc không thể có câu trả lời chặt chẽ để không bao giờ xảy ra tình trạng một “nhà văn” lại không được xem là “nhà văn” (thường khi nói về quyền lợi) hoặc ngược lại, một người không là “nhà văn” lại bị coi là “nhà văn” (thường khi nói về trách nhiệm)! Đây là câu chuyện dài dòng. Tựu trung là khi đề xuất một dự án luật thì trình độ tối thiểu của ĐBQH là phải có khả năng định nghĩa chắc chắn phạm vi các đối tượng mà luật đó sẽ điều chỉnh. Để định nghĩa được những đối tượng được điều chỉnh theo một bộ luật nào đó thì những thảo luận nghiêm túc trên các diễn đàn khoa học là không thể thiếu. “Nhà văn” trong đề xuất của đại biểu Nguyễn Minh Hồng, dù rằng ông nói là phát biểu theo ý kiến của lãnh đạo Hội Nhà văn, dường như chưa bao giờ được các nhà khoa học thảo luận trên tinh thần là những đối tượng của một bộ luật. Thế mà nó lại

Đại biểu Nguyễn Minh Hồng phát biểu với Quốc hội

được nêu ra ở diễn đàn Quốc hội. Điều này làm cho người dân lo lắng về trình độ của ĐBQH.

Điều băn khoăn tiếp theo là về trách nhiệm của ĐBQH. Ai cũng hiểu rằng chúng ta mới đi vào con đường pháp quyền, còn đầy bỡ ngỡ, còn thiếu đủ điều. Đành rằng ĐBQH ở nước ta là đại diện cho một nhóm người dân nào đó về mặt địa dư hay về mặt nghề nghiệp. Tuy nhiên, người dân nhìn vào họ, những ĐBQH, như là những người ưu tú của cả dân tộc, những người có trách nhiệm lo cho cả nước, nghĩ và làm cho cả nước. Điều này có hơi khác so với trách nhiệm của *ngợi sĩ* ở một số quốc gia khác. Họ phải chiến đấu cho chính những người bầu ra họ. Nếu họ không làm được điều đó thì cử tri sẽ bác bỏ họ. Còn ở ta, tính cục bộ đó phải nhường chỗ cho trách nhiệm cao hơn, đó là trách nhiệm với toàn cục, với cả nước. Vậy thì ĐBQH của chúng ta khi nói và làm cần luôn suy nghĩ về những gì cấp bách nhất cho cả nước, rồi mới đến khu vực, đến ngành mình. Chắc rằng hơn ai hết, các vị ĐBQH biết rất rõ chúng ta còn thiếu rất nhiều bộ luật quan trọng hơn so với “Luật Nhà văn” (nếu quả đó là vấn đề nghiêm túc), và thêm nữa nhiều bộ luật quan trọng còn ở tình trạng thực thi kém hiệu quả. Trước tình hình dễ thấy đó thì dù là ĐBQH Hà Nội, Tp.HCM, Nghệ An hay Cà Mau, ... dù là nhà văn, nhà doanh nghiệp, hay nhà khoa học, ... thì không thể suy

nghĩ chỉ về địa phương mình, ngành mình mà cái gì cần nhất cho đất nước hiện nay thì phải tập trung thời gian, tiền bạc, sức lực, trí tuệ để làm trước. Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam đang cần như vậy. Ở đây không thể là lợi ích nhóm mà là lợi ích Quốc gia và càng không thể là chỗ “nói cho vui”!

Chúng ta cũng không biết thông tin về ý kiến của các vị Nguyễn Đức Trung, Trưởng Ban Dân nguyện, và

Phan Trung, Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật về việc đề nghị đưa “Luật Nhà văn” lên chương trình chính thức xây dựng luật và pháp lệnh của Quốc hội khóa XIII như ĐBQH Nguyễn Minh Hồng nói chính xác đến đâu.

Dù sao sự việc “Luật Nhà văn” cũng làm chúng ta thật sự lo lắng về trình độ và vấn đề xác định trách nhiệm của một số vị ĐBQH. Hy vọng rằng đây chỉ là việc hãn hữu. □

Vui một chút

Xe hơi và vĩ nhân

Một chàng trai mới lớn sau khi thi được bằng lái xe liền đề nghị cha mình cho sử dụng chung xe hơi. Người cha, vốn là một mục sư, liền ra điều kiện.

- Nếu điểm học ở trường của con khá lên, con chịu đọc Kinh Thánh đôi chút và cắt mái tóc rũ rượi kia đi, thì lúc đó chúng ta sẽ nói chuyện.

Một tháng sau, chàng trai trở về nhà và hỏi cha đã đồng ý cho mình dùng chung xe chưa. Người cha đáp:

- Cha thực sự tự hào về con. Điểm số của con đã khá lên và con đã chịu đọc Kinh Thánh. Thế nhưng con vẫn chưa cắt tóc...

Người con ngắt lời:

- Cha biết không, con đã suy nghĩ nhiều về điều này và nhận thấy rằng bậc vĩ nhân trong Kinh Thánh đều để tóc dài. Samson để tóc dài, Moses để tóc dài, Noah để tóc dài và thậm chí Chúa Jesus cũng để tóc dài.

- Phải! - Người cha công nhận - Và tất cả các vĩ nhân đó đều đi bộ.

Tiện thể

Một sao ca nhạc được nhà buôn giàu có mời đến chơi nhà. Để góp vui, mọi người yêu cầu sao này hát tặng vài bài.

Ngôi sao giả bộ khiêm tốn:

- Hát thì tôi sẵn lòng. Nhưng tôi sợ đêm khuya mà hát thì làm phiền các nhà xung quanh.

- Không sao, không sao - bà chủ nhà nhanh nhẩu - Họ mà dám kêu ca gì. Đêm nào chó nhà họ chả sủa văng lên cả đêm khiến nhà tôi mất ngủ.

Đoạn kết của giấc mơ

“Anh vừa mơ một giấc mơ tuyệt vời. Anh quay trở lại lứa tuổi 20, si mê em mở cả mắt và cầu xin em lấy anh” - vừa thức giấc, người đàn ông nói với vợ.

- Thì sự việc diễn ra đúng như thế còn gì nữa? - người vợ nói.

- Ủ, nhưng trong giấc mơ vừa rồi, em từ chối anh.

Sưu tầm